65. panta 3. punkts – informācija par to, kā saskaņā ar dalībvalstu tiesību aktiem var noteikt regulas 65. panta 2. punktā minēto spriedumu sekas

Trešo personu piedalīšanos civilprocesā regulē Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 78. – 81.pants. Saskaņā ar CPL 78.panta pirmo daļu par trešo personu civilprocesā var būt fiziskā vai juridiskā persona, kuras tiesības vai pienākumus pret vienu no pusēm var skart spriedums lietā. Trešās personas iesaiste tiesvedībā nolūks ir sekmēt lietas apstākļu vispusīgu noskaidrošanu un nodrošināt procesuālo ekonomiju, ļaujot trešajai personai sniegt paskaidrojumus un izteikt viedokli par prasījumu. Vienlaikus, tādas personas neiesaistīšanās procesā, kura varētu būt trešā persona uzsāktā lietā, neatņem viņai tiesības citādā veidā vai citā lietā rūpēties par savām interesēm. Tomēr jāņem vērā, ka iestāšanās lietā kā trešajai personai nozīmē iespēju ietekmēt pamatprasības apmierināšanu. Minētajam ir nozīme, piemēram, regresa prasības izskatīšanas gadījumā, jo Latvijas nacionālajā civilprocesuālajā regulējumā izrietošo prasību skata tikai pēc pamatprasības jeb sākotnējās prasības izskatīšanas, un tos apstākļus, kas likti sākotnējās (pamatprasības) apmierināšanas pamatā, izrietošajā prasībā tiesa vairs nevērtē.

Trešās personas var iestāties lietā, pirms ir pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības pirmās instances tiesā. Tās var pieaicināt piedalīties lietā arī pēc pušu vai prokurora lūguma. Trešās personas atkarībā no to ieinteresētības rakstura un pakāpes ir iedalītas: kā 1)trešās personas ar patstāvīgiem prasījumiem un 2) trešās personas bez patstāvīgiem prasījumiem.

Trešās personas, kas piesaka patstāvīgus prasījumus par strīda priekšmetu, lietā iestājas, iesniedzot prasības pieteikumu un tās patstāvīgais prasījums būtībā ir vērsts kā pret atbildētāju, tā pret prasītāju. Tām ir visas prasītāja tiesības un pienākumi (sk. CPL 79.pantu). Trešā persona ar patstāvīgiem prasījumiem atšķiras no līdzdalībniekiem prasītāja pusē jeb līdzprasītājiem, ar to, ka pēdējie savus prasījumus nekad nevērš viens pret otru. Tikmēr trešās personas prasījuma apmierināšana būtībā izslēdz prasītāja prasības apmierināšanu.

Trešās personas, kas nepiesaka patstāvīgus prasījumus par strīda priekšmetu, var iestāties lietā prasītāja vai atbildētāja pusē, ja spriedums lietā var skart šo personu tiesības vai pienākumus pret vienu no pusēm. Trešajām personām, kas nepiesaka patstāvīgus prasījumus, ir puses procesuālās tiesības un pienākumi, izņemot tiesības grozīt prasības pamatu vai priekšmetu, palielināt vai samazināt prasījumu apmēru, atteikties no prasības, atzīt prasību vai noslēgt izlīgumu, kā arī prasīt tiesas sprieduma izpildi. Iesniegumos par trešo personu pieaicināšanu un trešo personu iesniegumos par iestāšanos lietā prasītāja vai atbildētāja pusē norādāmi tie pamati, kuru dēļ trešās personas pieaicināmas vai pielaižamas piedalīties lietā (CPL 80.pants). Trešās personas bez patstāvīgiem prasījumiem iestāšanās lietā lielākoties saistīta ar iespējamo regresa prasību pret viņu vai saistītām prasībām, vai prasībām, kuras trešā persona pati varētu celt atkarībā no rezultāta, izskatot pamatprasību.

Līdz ar to, izrietoši no CPL 78. -81. pantā ietvertā regulējuma, spriedums tiesvedībā ar trešās personas piedalīšanos ir saistošs un sprieduma izpilde var tikt vērsta (vai trešā persona var prasīt sprieduma izpildi) vienīgi tajos gadījumos, kur trešā persona tiesvedībā piedalās ar patstāvīgiem prasījumiem. Jebkurā gadījumā spriedums attiecībā uz trešajām personām rada tiesiskās sekas tādā nozīmē, ka ar to nodibinātie apstākļi ir saistoši no izskatītās lietas (pamatlietas) izrietošajās prasībās.

74. pants — Valstu noteikumu un procedūru apraksts par spriedumu izpildi

Tiesas un ārpustiesas nolēmumi izpildāmi pēc to stāšanās likumīgā spēkā, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar likumu vai tiesas spriedumu tie izpildāmi nekavējoties. Ja tiesas sprieduma izpildei ir noteikts labprātīgas izpildes termiņš un spriedums nav izpildīts, tiesa izraksta izpildu rakstu pēc labprātīgas izpildes termiņa izbeigšanās. Zvērināts tiesu izpildītājs ir tiesīgs uzsākt izpildu darbības, pamatojoties uz izpildu dokumentu.

Izpildu rakstu izsniedz piedzinējam uz viņa lūguma pamata tā tiesa, kurā tajā laikā atrodas lieta. Par katru spriedumu izsniedz vienu izpildu rakstu. Ja sprieduma izpilde izdarāma dažādās vietās, spriedums kādā tā daļā izpildāms nekavējoties vai spriedums taisīts par labu vairākiem prasītājiem vai vērsts pret vairākiem atbildētājiem, pēc piedzinēja lūguma tiesa izsniedz vairākus izpildu rakstus. Izsniedzot vairākus izpildu rakstus, katrā no tiem precīzi norāda izpildes vietu vai to sprieduma daļu, kura pēc šā izpildu raksta izpildāma, bet solidārās piedziņas gadījumā — arī atbildētāju, pret kuru vēršama piedziņa pēc šā izpildu raksta.

75. panta a) punkts – Tiesu, kam jāiesniedz sprieduma izpildes atteikuma pieteikums saskaņā ar 36. panta 2. punktu, 45. panta 4. punktu un 47. panta 1. punktu, nosaukumi un kontaktinformācija

- Latvijā: rajona (pilsētas) tiesa, kuras jurisdikcijā izpildāmi minētie nolēmumi.

Pieteikumu par atzīšanu vai pieteikumu par atzīšanas atteikumu (36. panta 2. punkts un 45. pants) ir jāiesniedz rajona (pilsētas) tiesā, kuras jurisdikcijā izpildāms pieņemtais nolēmums, vai rajona (pilsētas) tiesā, kuras jurisdikcijā ir deklarēta atbildētāja dzīvesvieta, bet, ja dzīvesvieta nav deklarēta, pieteikumu iesniedz tiesā, kuras jurisdikcijā ir atbildētāja dzīvesvieta vai juridiskā adrese.

75. panta b) punkts – Tiesu, kurās iesniedz pārsūdzību par sprieduma izpildes atteikuma lēmuma piemērošanu saskaņā ar 49. panta 2. punktu, nosaukumi un kontaktinformācija

- Latvijā: apgabaltiesa ar rajona (pilsētas) tiesas starpniecību, kas pieņēmusi lēmumu.

75. panta c) punkts – Tiesu, kurās iesniedz jebkādu tālāku pārsūdzību saskaņā ar 50. pantu, nosaukumi un kontaktinformācija

Nav attiecināms.

75. panta d) punkts – Valodas, kas ir pieņemamas veidlapu tulkojumiem par spriedumiem, publiskiem aktiem un tiesas izlīgumiem

Neattiecas

76. panta 1. punkta a) apakšpunkts – Noteikumi par valsts jurisdikciju, kas minēti 5. panta 2. punktā un 6. panta 2. punktā

Latvijā:

Civilprocesa likuma 27. panta otrā daļa - Prasība pret atbildētāju, kura dzīvesvieta nav zināma vai kuram nav pastāvīgas dzīvesvietas Latvijā, ceļama pēc viņa nekustamā īpašuma atrašanās vietas vai pēc viņa pēdējās zināmās dzīvesvietas.

Civilprocesa likuma 28. panta trešā daļa - Prasību, kas izriet no personiskiem aizskārumiem, prasītājs var celt arī pēc savas deklarētās dzīvesvietas vai pēc aizskāruma nodarīšanas vietas.

Civilprocesa likuma 28. panta piektā daļa - Prasību par mantas atdošanu vai tās vērtības atlīdzināšanu prasītājs var celt arī pēc savas deklarētās dzīvesvietas.

Civilprocesa likuma 28. panta sestā daļa - Jūras prasību var celt arī pēc atbildētāja kuģa aresta vietas.

Civilprocesa likuma 28. panta devītā daļa - Prasību, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām, prasītājs var celt arī pēc savas deklarētās dzīvesvietas vai darbavietas.

76. panta 1. punkta b) apakšpunkts – Noteikumi par trešo personu piedalīšanos, kas minēti 65. pantā

Civilprocesa likuma 640.pants par Pieteikuma izlemšanu paredz, ka lēmumu par ārvalsts tiesas nolēmuma atzīšanu un izpildīšanu vai lēmumu par pieteikuma noraidīšanu pieņem tiesnesis vienpersoniski uz iesniegtā pieteikuma un tam pievienoto dokumentu pamata 10 dienu laikā pēc lietas ierosināšanas, neaicinot puses.

76. panta 1. punkta c) apakšpunkts – Konvencijas, kas minētas 69. pantā

1992. gada 11. novembra Līgums par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām starp Latvijas Republiku, Igaunijas Republiku un Lietuvas Republiku, 1994. gada 23. februāra Līgums starp Latvijas Republiku un Polijas Republiku par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām civilajās, ģimenes, darba un krimināllietās.

Lapa atjaunināta: 19/02/2024

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.